
Forsvarsdepartementet
Postboks 8126 Dep
0032 Oslo

Søknad om unntak fra SRS 17 Anleggsmidler ved etablering av åpningsbalanse for Forsvaret

Vi viser til deres brev av 2.7.2015 og 2.12.2015 der dere søker om at Forsvaret får unntak fra enkelte punkter i SRS 17 Anleggsmidler og SRS 12 Beholdninger av varer og driftsmateriell ved etablering av åpningsbalanse per 1.1.2016.

1 Innhold og vurdering av søknaden

Forsvarsdepartementet søker om:

- 1.1 Unntak for Forsvaret fra kravet om å balanseføre immaterielle eiendeler.
- 1.2 At Forsvaret kan benytte en beløpsgrense på kr 100.000,- i stedet for kr 30.000,- ved vurderingen av om et anleggsmiddel er betydelig, både ved utarbeidelse av åpningsbalanse og i løpende drift.
- 1.3 Unntak for Forsvaret fra kravet om balanseføring av enkelte anleggsmidler som er planlagt utfaset i løpet av 2020. De anleggsmidlene dette gjelder er spesifisert i vedlegg til unntakssøknaden.

1.1 Balanseføring av immaterielle eiendeler

Forsvaret begrunner søknaden om unntak med at det vil være komplisert å identifisere og verdsette alle immaterielle eiendeler. Immaterielle eiendeler i Forsvaret, som programvare, vil ha relativt kort levetid. Det opplyses at det nye økonomisystemet FIF 3.0 vil bli balanseført på vanlig måte i henhold til kravene i SRS 17.

Direktoratet for økonomistyring (DFØ) legger til grunn at Forsvaret har gjort en kost/nytte vurdering vedrørende balanseføring av immaterielle eiendeler. Vi forutsetter at et eventuelt unntak gjelder programvare og at den kun gjelder ved utarbeidelse av åpningsbalansen, det vil si programvare som var i Forsvarets eie før tidspunktet for åpningsbalansen. Vi har videre fått opplyst at det i det vesentlige gjelder programvare av administrativ art. Programvare som knytter seg direkte til våpensystemer og lignende, balanseføres som hovedregel som en integrert del av disse anleggsmidlene.

I SRS 17, punkt 62, fremgår det at:

De mest vanlige immaterielle eiendelene i statlige forvaltningsorganer er programvare. Som en praktisk tilpasning kan verdien av programvare som er anskaffet mer enn fem år før balansedagen, settes til null. Programvare eldre enn fem år som er sentral i virksomhetens drift bør balanseføres.

Denne bestemmelsen innebærer at virksomheten etter en nærmere vurdering kan unnlate å balanseføre programvare som er eldre enn fem år regnet fra tidspunktet for åpningsbalansen.

1.2 Beløpsgrense ved vurdering av om et anleggsmiddel er betydelig

Forsvaret begrunner søknaden om å kunne anvende en beløpsgrense på kr 100.000,- i stedet for kr 30.000,- ved vurderingen av om et anleggsmiddel er betydelig, med at det er materiell med relativt høyt kvantum og kort levetid. Materiellet vil bli inkludert i åpningsbalansen, men som omløpsmiddel (beholdning). Søknaden gjelder både ved utarbeidelse av åpningsbalanse og i løpende drift.

DFØ ser at beløpsgrensen på kr 30.000,- kan være uhensiktsmessig lav for større virksomheter med betydelige anleggsmidler. Dette ble også drøftet med referansegruppen i forbindelse med oppdateringen av de statlige regnskapsstandardene. Flertallet i referansegruppen ønsket at beløpsgrensen på kr 30.000,- bør opprettholdes. Det ble uttalt at beløpsgrensen i SRS 17 fortsatt bør være sammenfallende med beløpsgrensen i bestemmelser om økonomistyring i staten, punkt 5.3.7 Registrering av eiendeler. Det ble også fremhevet at større virksomheter med betydelige eiendeler bør få adgang til å benytte en høyere beløpsgrense etter søknad fra overordnet departement. DFØ har også omtalt dette i sin redegjørelse til Finansdepartementet i forbindelse med oppdatering av standardene per august 2015.

1.3 Balanseføring av enkelte anleggsmidler som er planlagt utfaset i løpet av 2020

Forsvaret begrunner søknaden om unntak fra kravet om balanseføring av enkelte anleggsmidler som er planlagt utfaset i løpet av 2020, med at de gjennomfører omfattende konverteringsaktiviteter for å få materiell inn i ny løsning. Nytt hovedsystem, FIF 3.0, tas i bruk samtidig med at Forsvaret tar i bruk standard kontoplan for statlige virksomheter og utarbeidelse av åpningsbalanse ved overgang til SRS. Det understrekes at alle materialer vil ligge i Forsvarets logistikksystem slik at kravet om tilfredsstillende materiellkontroll oppfylles. Det vurderes ikke som hensiktsmessig å bruke store ressurser på å verdsette eksisterende materiell som er planlagt erstattet i løpet av 2020. Hvilke anleggsmidler det gjelder fremgår av vedlegget til unntakssøknaden.

En betydelig andel av de anleggsmidlene det søkes om unntak fra å ta med i åpningsbalansen, er planlagt utfaset innen utgangen av 2016. DFØ vil peke på at det etter innarbeidet praksis ved anvendelse av SRS ikke er krav om å balanseføre anleggsmidler som utfases innen 12 måneder fra tidspunktet for åpningsbalansen (1.1.2016).

Ved vurdering av søknaden er det lagt vekt på at det ikke er hensiktsmessig å bruke betydelige ressurser på å verdsette anleggsmidler som skal utfases i løpet av 2020. DFØ legger til grunn at det er gjort en kost/nyttvurdering i tilknytning til arbeidet med å vurdere de anleggsmidlene som er planlagt utfaset i tidsperioden 1.1.2017 til 31.12.2020.

2 Konklusjon

Direktoratet for økonomistyring gir, med hjemmel i delegert myndighet etter Reglement for økonomistyring i staten § 3 første ledd (jf. også Finansdepartementets rundskriv R-114 Bruk av de statlige regnskapsstandardene (SRS) i virksomhetsregnskapet, punkt 5, følgende unntak fra kravet i Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 3.4.3.4 om at oppstilling av virksomhetsregnskapet skal utarbeides i tråd med rundskriv R-114:

- Forsvaret får unntak fra kravene i SRS 17 vedrørende balanseføring av programvare i forbindelse med utarbeidelse av åpningsbalansen. Det legges til grunn at FIF 3.0 balanseføres som angitt i unntakssøknaden.
- Forsvaret kan benytte en beløpsgrense på kr 100.000,- i stedet for kr 30.000 ved balanseføring av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler, jf. SRS 17 punkt 7. Dette gjelder både ved utarbeidelse av åpningsbalanse og i løpende drift.
- Forsvaret får unntak fra kravene i SRS 17 vedrørende balanseføring av de anleggsmidlene som er angitt i vedlegget til unntakssøknaden i forbindelse med utarbeidelse av åpningsbalansen.

Vi legger til grunn at det ved ferdigstillingen av åpningsbalansen skal det foreligge et dokumentasjonsnotat som viser hvilke prinsipper som er lagt til grunn ved klassifisering og verdsettelse av eiendeler og forpliktelser, og sentrale valg som virksomheten har foretatt. Det skal opplyses om vesentlige avvik fra enkeltbestemmelser i SRS i dokumentasjonsnotatet til åpningsbalansen og i omtalen av regnskapsprinsipper ved presentasjon av virksomhetsregnskapet etter SRS 1 Oppstillingsplaner for resultatregnskap og balanse.

Vennlig hilsen

Roger Bjerke
avdelingsdirektør

Peter Olgyai
seksjonssjef

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift

Kopi
Riksrevisjonen